

Towarzystwo Przyrodnicze ALAUDA

ul. Hallera 35/2, 87-100 Toruń
adres korespondencyjny: ul. Bydgoska 1, 87-100 Toruń
www.alauda.org.pl; tp@alauda.org.pl
REGON: 340884151, NIP: 8792650892, KRS: 0000380495

Kręci Cię kontakt z Naturą? Lubisz wypady w teren? - zostań członkiem Patrolu Natura 2000 i zadbaj o ochronę zagrożonych gatunków ptaków!

Towarzystwo Przyrodnicze ALAUDA poszukuje chętnych do **Patrolu Natura 2000**, który będzie monitorował dwa „ptasie” obszary Natura 2000 – Dolinę Dolnej Wisły PLB040003 oraz Żwirownię Skoki PLB040005. Patrol będzie działał w ramach projektu „**Ptasie Wyspy-czynna ochrona ptaków siewkowych (Charadriiformes) w najważniejszych ostojach gatunków**” dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 w ramach Programu Operacyjnego PL02 „*Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów*”.

CZYM JEST PATROL NATURA 2000?

Tworzymy sieć obserwatorów przyrody. Integrujemy osoby zainteresowane problematyką ochrony środowiska, dla których przyszłość dolnej Wisły nie jest obojętna. Patrol gromadzi cenne informacje z terenu i ma być przede wszystkim „systemem” wczesnego ostrzegania o zagrożeniach w obszarach Natura 2000, a zwłaszcza o zmieniającym się i zagrażającym lęgom ptaków poziomie wody w rzece, obecności turystów w miejscach lęgowych – na wyspach, lachach, czy starorzeczach Wisły oraz o stanie siedlisk i obecności ptaków.

W ramach Patrolu w minimum dwuosobowym zespole będziesz kontrolował **wybrany odcinek koryta Wisły** lub cały obszar **Żwirowni Skoki**. Patrolowanie wiąże się z kontrolami terenowymi w okresie wiosenno-letnim i penetrowaniem przydzielonego obszaru nie zawsze po wytyczonych szlakach. Musisz być przygotowany na zmienne warunki pogodowe oraz błoto.

KTO MOŻE BYĆ CZŁONKIEM PATROLU NATURA 2000?

Każdy, kto lubi wypady w teren i na sercu leży mu ochrona ptaków i ich miejsc lęgowych. Zachęcamy do udziału wszystkich miłośników przyrody: osoby prywatne, szkolne kółka przyrodnicze, zastępy harcerskie, kajakarzy, przyrodników czy fotografów przyrody.

KTÓRY ODCINEK BĘDĘ PATROLOWAŁ?

Obszary Natura 2000 objęte projektem to Żwirownia Skoki PLB040005 oraz Dolina Dolnej Wisły PLB040003 w granicach województwa kujawsko-pomorskiego - od zapory we Włocławku do miejscowości Nowe (dokładnie od m. Szpetal Dolny do m. Kozielec k. Nowego). Wskazany odcinek Wisły zostanie podzielony na fragmenty. Każdy może wskazać „swój” odcinek do patrolowania.

Tu można sprawdzić przebieg granic obszarów Natura 2000: <http://geoportal.rdos-bydgoszcz.pl>

JAK DŁUGO TRWA PROJEKT I JAK CZĘSTO BĘDZIEMY PATROLOWAĆ?

Monitoring obejmuje okres od marca do lipca w 2015 r. i od marca do kwietnia w 2016 r. Każdy, kto zostanie członkiem Patrolu, deklaruje tym samym, że odbędzie minimum 12 spacerów patrolowych (średnio jeden patrol co 2 tygodnie).

W okresie trwania projektu tj. do końca kwietnia 2016 r. będziemy w stanie zwracać koszty przejazdów. Zachęcamy i liczymy na to, że wolontariusze będą kontynuować działalność do końca okresu lęgowego, tj. do lipca 2016 r. oraz w kolejnych latach.

CZY W ZWIĄZKU Z PATROLOWANIEM OTRZYMAŁAM JAKIEŚ WYPOSAŻENIE LUB PONOSZĘ JAKIEŚ KOSZTA?

Członkom Patrolu Natura 2000 udostępniemy profesjonalne lornetki oraz sprzęt fotograficzny. Ponadto otrzymasz od nas koszulki z logo projektu oraz zestaw do notowania (notes i długopis), a także formularz monitoringowy. W przypadku konieczności podróży do patrolowanego odcinka zapewniamy zwrot kosztów przejazdu.

CO MI DAJE UDZIAŁ W PATROLU?

- Możliwość działania na rzecz zachowania różnorodności biologicznej województwa kujawsko-pomorskiego;
- Możliwość lepszego poznania dzikiej rzeki jaką jest Wisła oraz cennych gatunków ptaków;
- Możliwość współpracy z szerszym zespołem wolontariuszy oraz zawodowych przyrodników, którzy razem będą działać na rzecz ochrony przyrody;
- Przynajmniej jeden z patroli, będziesz mógł odbyć w postaci rejsu na pokładzie tradycyjnej drewnianej łodzi wiślanej prowadzonej przez doświadczonego sternika;
- Dla najbardziej aktywnych i najlepszych patroli przewidujemy nagrody!

Jeśli masz pytania – napisz - chętnie Cię poznamy ☺

e-mail: jgolebiewski@alauda.org.pl

Chcesz być członkiem Patrolu Natura 2000? Wypełnij formularz dostępny na stronie <http://alauda.org.pl>

O PROJEKCIE

Głównym celem projektu jest poprawa jakości miejsc lęgowych ptaków siewkowych (*Charadriiformes*), w szczególności 2 gatunków rybitwy: rybitwy rzecznej *Sterna hirundo* i rybitwy białoczelnej *Sternula albifrons* oraz innych gatunków, jak sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*, śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, mewa siwa *Larus canus* gniazdujących na piaszczystych wyspach w 2 ważnych ostojach gatunków województwach kujawsko-pomorskim i pomorskim tj. na obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 i Żwirownia Skoki PLB040005.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły wykorzystywany jest przez ptaki w okresie lęgowym jako miejsce rozrodu, w okresie przelotów jesiennych i wiosennych jako ważny szlak migracyjny i miejsce odpoczynku, a w miesiącach zimowych jako zimowisko. Spowodowane jest to przede wszystkim różnorodnością występujących tu siedlisk, spośród których do najcenniejszych należą piaszczyste wyspy i lawice tworzące się w korycie rzeki. Charakteryzują się one dużą dynamiką, a na ich występowanie i zmienność wpływają zarówno czynniki naturalne (wahania poziomu wód, działalność akumulacyjna i erozyjna rzeki) jak i antropogeniczne (regulacja rzeki, a w szczególności działalność stopnia wodnego we Włocławku). Ze względu na zmniejszającą się liczbę siedlisk, gatunki związane bezpośrednio z korytem Wisły należą w większości do gatunków zagrożonych w skali kraju i Europy. W ramach naszego projektu planujemy wykonać sztuczne miejsca lęgowe (pływające wyspy) dla ptaków w postaci barek lub pływających pomostów. Zostaną również wypracowane, wspólnie z różnymi grupami interesu, zasady gospodarowania wodami Wisły (w szczególności działalności zapory wodnej Włocławek) w kontekście ochrony ptaków siewkowych (*Charadriiformes*) gniazdujących na piaszczystych wyspach w korycie rzeki. W celu oceny stanu populacji ww. gatunków oraz skuteczności działań ochronnych i zagrożeń zostanie przeprowadzony monitoring ornitologiczny. Planujemy również ustawienie tablic ostrzegawczo – informacyjno – edukacyjnych o lęgach ptaków na wyspach w korycie rzeki i zakazie wchodzenia na nie w okresie rozrodu tych zwierząt.

Obszar Natura 2000 Żwirownia Skoki w okresie lęgowym zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej mewy czarnogłowej, mewy siwej, mewy śmieszki i rybitwy rzecznej. Najważniejsze zagrożenia dla ww. gatunków w obszarze to: sukcesja roślinności zielonej oraz drzewiastej i krzewiastej na wyspach zasiedlanych przez ptaki, penetrowanie ich siedlisk, płoszenie ich m.in. w wyniku niewłaściwego uprawiania sportów wodnych i wędkowania, niszczenie gniazd. W ramach projektu planujemy utrzymanie otwartego charakteru 2 istniejących wysp oraz odtworzenie takich warunków na kolejnej poprzez usunięcie roślinności zielonej, nalotu drzew i krzewów. Zostanie również utworzona nowa wyspa poprzez oddzielenia od lądu fragmentu półwyspu. Niezbędnym elementem ochrony ptaków będzie ustawienie tablic informacyjno-edukacyjnych zawierających podstawowe informacje o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki oraz zakaz wchodzenia na wyspy i podpływania do nich ze względu na odbywające się lęgi ptaków. Planowany jest również monitoring stanu populacji ptaków, monitoring skuteczności działań ochronnych oraz zagrożeń. Wszystkie wymienione działania są zgodne z zarządzeniem Nr 0210/3/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005.